

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2024/162/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН БАЯНДЭЛГЭР СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ТӨВИЙН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН
ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Зуунмод 2024 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитор Ж.Бямбацогт

Утас: 70272248 Цахим хаяг: byambatsogtj@audit.gov.mn

Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн "Релаэнс секьюритиз Аудит" ХХК

Утас: 99813174 Цахим хаяг: rsamongolia@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2024.02.25 № 01/156
танай _____-ны № _____-г

ТӨВ АЙМГИЙН БАЯНДЭЛГЭР
СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ТӨВИЙН ДАРГА Г.УЯНГА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Баяндэлгэр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Төв аймгийн Баяндэлгэр сумын эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно. Байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 1 зорилт 4 арга хэмжээтэй боловсруулан төлөвлөж, 90,2 хувиар хэрэгжүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Тухайн байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитад нөлөө үзүүлэх материаллаг буруу илэрхийлэл, нөлөө бүхий эрсдэл, удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл бүхий ажил гүйлгээ байхгүй байна. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ. Тус санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй болно

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	95,155,590.54	114,428,860.75
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	16,779,619.32	15,246,123.01
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	16,779,619.32	15,246,123.01
3121	Төгрөг	16,779,619.32	15,246,123.01
31211	Төрийн сангийн харилцах	16,779,619.32	15,246,123.01
33	АВЛАГА	15,136.17	8,513,091.98
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	15,136.17	2,639,467.98
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	00.00	5,873,624.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	78,360,835.05	90,669,645.76
351	Түүхий эд материал	8,856,601.63	23,186,423.08
35130	Эм боох материал	8,856,601.63	23,186,423.08
354	Хангамжийн материал	69,054,233.42	67,033,222.68
35410	Бичиг хэргийн материал	124,500.00	205,500.00
35420	Аж ахуйн материал	34,747,873.07	35,492,573.07
35440	Түлш, шатах тослох материал	4,014,733.17	715,187.97
35460	Хүнсний материал	1,848,826.58	758,387.58
35470	Бусад хангамжийн материал	28,318,300.60	29,861,574.06
35600	Мал амьтад	450,000.00	450,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	264,487,735.02	261,549,743.01
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	264,487,735.02	261,549,743.01
392	Биет хөрөнгө	240,911,735.02	237,973,743.01
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	154,118,053.30	154,118,053.30
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-29,200,505.00	-32,931,818.12
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	31,910,000.00	31,910,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-31,910,000.00	-31,910,000.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	174,567,431.30	187,692,610.30
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-83,623,638.69	-92,371,932.80
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	35,195,390.08	35,195,390.08
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-11,526,245.97	-14,922,309.75
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	2,225,000.00	2,225,000.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-843,750.00	-1,031,250.00
393	Биет бус хөрөнгө	23,576,000.00	23,576,000.00
39301	Програм хангамж	446,950.00	446,950.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-446,950.00	-446,950.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	23,576,000.00	23,576,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	359,643,325.56	375,978,603.76
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	867,636.00	1,792,363.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	867,636.00	1,792,363.00
413	Өглөг	867,636.00	1,792,363.00
4136	Бусад өглөг	867,636.00	1,792,363.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	867,636.00	1,792,363.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	358,775,689.56	374,186,240.76
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	358,775,689.56	374,186,240.76
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	95,376,537.48	95,376,537.48
51101	Өмч: - төрийн	95,376,537.48	95,376,537.48
512	Хуримтлагдсан үр дүн	133,087,199.18	148,497,750.38
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	133,087,199.18	133,087,199.18
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	15,410,551.20
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	130,311,952.90	130,311,952.90
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	359,643,325.56	375,978,603.76

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	501,250,301.07	431,305,457.07
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	66,291,318.07	33,297,155.73
120	Нийтлэг татварын бус орлого	61,791,318.07	33,297,155.73
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	59,656,318.07	33,297,155.73
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	37,510,859.00	11,840,279.00
120009	Бусад орлого	2,135,000.00	00.00
122	Тусламжийн орлого	4,500,000.00	00.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	4,500,000.00	00.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	434,958,983.00	398,008,301.34
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	15,243,365.00	39,636,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	15,243,365.00	39,636,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	71,793,410.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	71,793,410.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	208,500,638.00	00.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	208,500,638.00	00.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	139,421,570.00	358,372,201.34
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	139,421,570.00	358,372,201.34
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	459,776,048.87	415,894,905.87
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	459,776,048.87	415,894,905.87
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	456,433,968.87	415,600,613.94
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	251,168,721.48	258,496,897.43
210101	Үндсэн цалин	157,415,858.03	170,224,526.09
210102	Нэмэгдэл	75,064,306.91	65,782,075.34
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,335,204.54	2,646,000.00
210104	Урамшуулал	10,353,352.00	19,844,296.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,296,804.76	32,345,011.41
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,926,052.34	22,308,122.87
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,406,704.90	2,583,244.77
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,925,163.89	2,066,595.86
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	458,289.40	489,731.62
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,580,594.23	4,897,316.29
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	38,651,920.00	39,341,808.07
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,118,921.00	7,884,559.07
210302	Түлш, халаалт	36,532,999.00	31,457,249.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	16,411,541.06	19,355,539.20
210401	Бичиг хэрэг	1,259,150.00	619,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,882,287.86	16,799,545.20
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	900,000.00	1,133,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,370,103.20	780,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	00.00	23,994.00
2105	Нормативт зардал	59,716,206.96	29,056,162.77
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	53,592,131.96	22,105,923.77
210502	Хоол, хүнс	6,124,075.00	6,650,239.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	300,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	375,000.00	3,400,150.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	00.00	3,100,150.00
210604	Урсгал засвар	375,000.00	300,000.00
2107	Томилот, зочны зардал	2,170,000.00	1,415,000.00
210702	Дотоод албан томилот	2,170,000.00	1,415,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,643,000.00	00.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,643,000.00	00.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	54,000,774.61	32,190,045.06
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,213,982.40	16,126,874.05
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	29,786,792.21	16,063,171.01
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,342,080.00	294,291.93
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,342,080.00	294,291.93
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,342,080.00	294,291.93
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	41,474,252.20	15,410,551.20
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	41,474,252.20	15,410,551.20

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	492,311,983.00	392,134,677.34
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	492,311,983.00	392,134,677.34
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	72,596,365.00	39,636,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	72,596,365.00	39,636,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	71,793,410.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	71,793,410.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	208,500,638.00	00.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	208,500,638.00	00.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	139,421,570.00	352,498,577.34
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	00.00	00.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	139,421,570.00	352,498,577.34
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	455,957,063.69	392,383,273.65
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	455,957,063.69	392,383,273.65
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	452,614,983.69	392,088,981.72
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	251,049,889.11	260,979,798.52
210101	Үндсэн цалин	158,575,702.17	163,685,246.76
210102	Нэмэгдэл	71,037,821.75	75,585,839.60
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,238,204.19	2,590,000.00
210104	Урамшуулал	13,198,161.00	19,118,712.16
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,188,331.51	32,486,442.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,078,627.97	21,647,779.79
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,539,716.14	2,583,977.44
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,205,965.25	2,069,899.75
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	487,847.44	770,604.52
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,876,174.71	5,414,180.63
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	38,649,920.00	39,341,808.07
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,118,921.00	7,884,559.07
210302	Түлш, халаалт	36,530,999.00	31,457,249.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,390,700.00	16,985,000.00
210401	Бичиг хэрэг	818,850.00	700,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,249,900.00	13,500,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	900,000.00	935,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,421,950.00	1,350,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	00.00	500,000.00
2105	Нормативт зардал	64,631,257.07	31,071,783.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	57,631,257.07	23,811,983.00
210502	Хоол, хүнс	7,000,000.00	5,559,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	1,700,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	22,528,600.00	2,439,850.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,333,000.00	439,700.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	15,695,600.00	1,700,150.00
210604	Урсгал засвар	1,500,000.00	300,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,170,000.00	1,415,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,170,000.00	1,415,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,006,286.00	7,369,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,006,286.00	7,369,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,342,080.00	294,291.93
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,342,080.00	294,291.93
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	36,354,919.32	-248,596.31
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	18,615,300.00	1,284,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	18,615,300.00	1,284,900.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	18,615,300.00	1,284,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	18,615,300.00	1,284,900.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-18,615,300.00	-1,284,900.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	17,739,619.32	-1,533,496.31
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	10,261,515.00	16,779,619.32
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	17,739,619.32	15,246,123.01

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	95,376,537.48	130,311,952.90	104,691,817.19	330,380,307.57
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	95,376,537.48	130,311,952.90	104,691,817.19	330,380,307.57
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	41,474,252.20	41,474,252.20
C08	2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	95,376,537.48	130,311,952.90	133,087,199.18	358,775,689.56
D01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	95,376,537.48	130,311,952.90	133,087,199.18	358,775,689.56
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	95,376,537.48	130,311,952.90	133,087,199.18	358,775,689.56
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	15,410,551.20	15,410,551.20
D09	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	95,376,537.48	130,311,952.90	148,497,750.38	374,186,240.76

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	450,597,200.00	354,032,073.65
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	450,597,200.00	354,032,073.65
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	450,597,200.00	354,032,073.65
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	322,826,700.00	260,979,798.52
210101	Үндсэн цалин	228,253,800.00	163,685,246.76
210102	Нэмэгдэл	63,499,200.00	75,585,839.60
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	3,175,200.00	2,590,000.00
210104	Урамшуулал	27,898,500.00	19,118,712.16
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	35,456,600.00	32,486,442.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,905,800.00	21,647,779.79
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,887,500.00	2,583,977.44
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,310,200.00	2,069,899.75
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	577,600.00	770,604.52
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,775,500.00	5,414,180.63
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	24,908,700.00	16,985,000.00
210401	Бичиг хэрэг	1,350,700.00	700,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,408,000.00	13,500,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,150,000.00	935,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,500,000.00	1,350,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,500,000.00	500,000.00
2105	Нормативт зардал	45,498,200.00	31,071,783.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	36,972,000.00	23,811,983.00
210502	Хоол, хүнс	6,426,200.00	5,559,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,100,000.00	1,700,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,667,400.00	3,724,750.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,000,000.00	1,724,600.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,067,300.00	1,700,150.00
210604	Урсгал засвар	600,100.00	300,000.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	2,360,000.00	1,415,000.00
210702	Дотоод албан томиллолт	2,360,000.00	1,415,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11879600.00	7369300.00

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,879,600.00	7,369,300.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	433,974,700.00	352,498,577.34
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	433,974,700.00	352,498,577.34
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	433,974,700.00	352,498,577.34
4	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	16,779,619.32
5	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	15,246,123.01
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	19.00	19.00
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	14.00	14.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	04.00	04.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 10,413.0 мянган төгрөгийн 3 зөрчил илэрснээс 107.7 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 10,305.3 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж өгсөн. Үүнд:

5.1 Төлбөрийн акт

1. Зардлын данстай холбоотой

Илрүүлэлт:

Хүнсний бүтээгдэхүүний зарцуулалтыг шалгахад батлагдсан жишиг нормыг баримталж ажиллаагүйгээс 107.7 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн. Энэ нь ЭМЯ-ний сайдын А/74 дүгээр тушаалын 3-р хавсралтаар батлагдсан жишиг нормыг баримталж ажиллах гэсэн заалт, санхүүгийн тайлангийн “Тохиолдсон байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.3.6-д “Эрх бүхий этгээдээс тогтоосон норм, нормативыг хэтрүүлэн зарцуулсан” гэж заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоов.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Авлага, өглөгийн данстай холбоотой

Илрүүлэлт:

2023 оны санхүүгийн тайлангаар 8,513.0 мянган төгрөгийн авлага үүссэн зөрчил илэрсэн. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан баталгаажуулах” гэсэн хуулийн заалтыг зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн “Эрх ба үүрэг” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу авлагыг хугацаанд нь барагдуулах.

2. Авлага, өглөгийн данстай холбоотой

Илрүүлэлт:

2023 оны санхүүгийн тайлангаар 1,792.3 мянган төгрөгийн өглөг үүссэн зөрчил илэрсэн. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан баталгаажуулах” гэсэн хуулийн заалтыг зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн “Эрх ба үүрэг” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу өглөгийг хугацаанд нь барагдуулах.

Дээрх төлбөрийн акт, зөвлөмжийн биелэлтийг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 5 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Үүнээс				Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
							Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Хүнсний бүтээгдэхүүний батлагдсан жишиг нормын зарцуулалт хэтэрсэн	1	107.7	1	107.7								
Авлага үүссэн	1	8,513.0					1	8,513.0				
Өглөг үүссэн	1	1,792.3					1	1,792.3				
Дүн	3	10,413.0	1	107.7			2	10,305.3				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансанд байршуулах 11 мэдээллийг хугацаа хоцроон байршуулсан	1	53,200.0					1	53,200.0
Дүн	1	53,200.0					1	53,200.0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

5. ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧИЙН АНГИЛЛААР АУДИТАД ХАМРАГДСАН БАЙДАЛ БА САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хягаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1				1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1				1			